

Sygn. akt *XVII AmE 195/18*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Andrzej Turliński

po rozpoznaniu 27 lipca 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) **Sp. z o.o. w S.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) Sp. z o.o. w S. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 12 lutego 2018 r. Nr (...)

oddala odwołanie.

Sędzia SO Andrzej Turliński

Sygn. akt *XVII AmE 195/18*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 lutego 2018 r. Nr (...) ((...)) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 1 i art. 36 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 e. o efektywności energetycznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 2167 ze zm.) w zw. z art. 53 ust. 1 ustawy z 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 831) oraz z art. 30 ust. 1 ustawy z 19 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 220 ze zm.), a także z art. 104 k.p.a., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej (...) Sp. z o.o. wS. (powód) orzekł, że powód nie wywiązał się z określonego w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (E.E.) obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 21 ust. 1 E.E. w terminie określonym w art. 27 ust. 3 E.E. lub uiszczenia opłaty zastępczej w terminie określonym w art., 12 ust. 6 tej ustawy, obliczonej w sposób określony w art. 12 ust. 5 E.E. – pkt 1 decyzji.

W pkt 2 decyzji za zachowanie opisane w pkt 1 Prezes URE wymierzył powodowi karę pieniężną w kwocie 1501,24 zł, to jest w wysokości (...) przychodu osiągniętego przez tego przedsiębiorcę w 2016 r.

Od ww. decyzji powód wniósł odwołanie zaskarżając decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. Naruszenie przepisów art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (E.E.) w zw. z art. 12 E.E. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na zastosowaniu wykładni rozszerzającej, która jest niedopuszczalna w przypadku stosowania przepisów karnoadministracyjnych, co skutkowało błędnym przyjęciem, iż z niedopełnieniem obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej lub nieuiszczeniem opłaty zastępczej mamy do czynienia także w przypadku nienależytego wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 12 ust. 1 E.E. tj. spełnienia go w niepełnej wysokości lub nieterminowo, podczas gdy literalne brzmienie powołanego przepisu wskazuje, iż chodzi wyłącznie o sytuacje niedopełnienia w ogóle obowiązku wynikającego z art., 12 ust. 1 E.E.

w konsekwencji:

2. Niewłaściwe zastosowanie przepisów art., 35 ust.1 pkt 1 E.E. w zw. z art. 12 ust. 1 E.E. polegających na błędnym przyjęciu, że powód nie wywiązał się z obowiązku określonego w art. 12 ust. 1 E.E. i wymierzeniu za to kary pieniężnej w kwocie 1501,24 zł tj. w wysokości (...) przychodu osiągniętego przez powoda w 2016 r.

Wobec powyższego powód na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej powodowi

ewentualnie

zmianę zaskarżonej decyzji w pkt 2 poprzez zmniejszenie kary pieniężnej do kwoty 672,84 zł to jest wysokości (...) przychodu osiągniętego przez powoda.

Powód wniósł również o przeprowadzenie dowodu z następujących dokumentów:

1. dowód uiszczenia opłaty zastępczej w kwocie 7.052,62 zł
2. dowód uiszczenia brakującej opłaty zastępczej w kwocie 1.805,97 zł,
3. dokumentów pozwalających na ustalenie sytuacji finansowej powoda (tj. bilans oraz rachunek zysków i strat za 2016 r.,)
4. oświadczenia powoda o wysokości przychodu osiągniętego w 2016 r,

- wszystkie na okoliczność spełnienia przez powoda obowiązku, o którym mowa w art. 12 ust. 1 E.E. w ustawowym terminie, choć w niepełnej wysokości oraz uzupełnienia brakującej części opłaty zastępczej niezwłocznie po powzięciu wiadomości o brakującej kwocie opłaty zastępczej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie oraz przeprowadzenie dowodów z dokumentów zgromadzonych w toku przedmiotowego postępowania administracyjnego – na okoliczność prawidłowości wydanej decyzji administracyjnej.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny i prawny.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 E.E. przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 E.E. (przedsiębiorstwo energetyczne sprzedające energię elektryczną, ciepło lub gaz ziemny odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) jest obowiązane uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo efektywności energetycznej o wartości wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego względnie uiścić opłatę zastępczą w terminie do dnia 31 marca każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

Według § 2 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 4 września 2012 r. w sprawie sposobu obliczania ilości energii pierwotnej odpowiadającej wartości świadectwa efektywności energetycznej oraz wysokości jednostkowej opłaty zastępczej (Dz.U. z 2012 r. poz. 1039 obowiązującej do dnia 30 września 2016 r., Rozporządzenie) wskaźnik

procentowy służący do obliczenia ilości energii pierwotnej, odpowiadający wartości świadectwa efektywności energetycznej, które podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 12 ust. 2 E.E. winne były uzyskać i przedstawić do umorzenia – dla roku 2013 wynosił 1%.

Z kolei w myśl art. 35 ust. 1 pkt 1 E.E. Prezes URE nakłada na przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorcę końcowego, towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o którym mowa w art. 12 ust. 2 E.E., w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku podatkowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli podmiot ten nie dopełnia obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej lub nie uiszcza opłaty zastępczej, o których mowa w art. 12 ust. 1 E.E.

Ponadto zgodnie z art. 53 ust 1 ustawy z 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, do wykonania i rozliczenia obowiązku, o którym mowa w art. 12 ust. 1 E.E., za okres przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (tj. przed 1 października 2016 r.) oraz w zakresie kar pieniężnych za niedopełnienie tego obowiązku stosuje się przepisy dotychczasowe.

Decyzją Prezesa URE z 2 września 2016 r. Nr (...) została udzielona powodowi koncesja na wytwarzanie ciepła na okres od dnia 2 września 2013 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez powoda w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, dokonał w 2013 r. sprzedaży ciepła na rzecz odbiorców końcowych w ilości 23 713 GJ i osiągnął z tego powodu przychód w wysokości(...)zł. W związku z tym był on zobowiązany do uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE – w terminie do 31 marca 2014 r. – świadectwa efektywności energetycznej w ilości 8,482 toe, względnie uiszczenia opłaty zastępczej w wysokości 8482,37 zł.

Bezsporne jest, o czym poniżej, że powód do dnia 31 marca 2014 r. nie przedstawił do umorzenia Prezesowi URE świadectw efektywności energetycznej oraz nie uiszczył na rachunek (...) opłaty zastępczej w pełnej wysokości wymaganej przepisami prawa. Powód do 31 marca 2014 r. uiszczył opłatę zastępczą w wysokości 7.052,62 zł co odpowiada 7,053 toe energii pierwotnej. Pozostała część tej opłaty w kwocie 1.805,97 zł została wpłacona przez niego powoda na rachunek (...) w dniu 14 marca 2017 r., a więc po terminie określonym w art. 12 ust. 6 E.E.

Pismem z dnia 11 września 2014 r. (k. 1 akt adm.) Prezes URE działając na podstawie art. 14 E.E. zwrócił się do powoda o przesłanie informacji dotyczących dokonanej w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. sprzedaży energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego, w celu zbadania realizacji jego obowiązków określonych w art. 12 ust. 1 i ust. 2 E.E.

W odpowiedzi, pismami, które wpłynęły do URE 6 listopada 2014 r. (k. 16 - 27 akt adm.) oraz 1 lipca 2015 r. (k. 29 – 31 akt adm.) powód przekazał te dane.

W związku z ujawnieniem możliwości nieprzestrzegania w roku 2013 określonego w art. 12 ust. 1 E.E. obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 21 ust. 1 E.E. w terminie określonym w art. 27 ust. 3 E.E. lub uiszczenia opłaty zastępczej w terminie określonym w art. 12 ust. 6 tej ustawy, obliczonej w sposób określony w art. 12 ust. 5 E.E. Prezes URE wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia powodowi kary pieniężnej (k. 35 - 36 akt adm.).

Powód pismem z 27 marca 2017 r (k. 38 - 40 akt adm.) wniósł o umorzenie postępowania z uwagi na brak podstaw do wymierzenia kary. Jego zdaniem brzmienie art. 35 ust. 1 pkt E.E. wskazuje, że kara pieniężna powinna być stosowana jedynie, gdy opłata zastępcza nie została uiszczona w ogóle, a nie w sytuacji jaka miała miejsce, gdy została uiszczona nienależycie tj. w niepełnej wysokości lub nieterminowo. Jednocześnie powód z ostrożności wniósł o wymierzenie kary pieniężnej w możliwie najniższym wymiarze z uwagi na niewielką wysokość brakującej opłaty, uiszczenie brakującej opłaty wraz z należnymi odsetkami ustawowymi oraz z uwagi na fakt, iż realizacja przez powoda obowiązku w niepełnym wymiarze wynikała z błędnej wykładni przepisów E.E.

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył co następuje.

Stan faktyczny sprawy jest między stronami bezsporny, odmienna była natomiast ocena prawna stron w odniesieniu do tego, co należy rozumieć pod pojęciem niedopełnienia przez przedsiębiorstwo energetyczne obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa efektywności energetycznej o określonej wartości lub uiszczenia opłaty zastępczej, które to pojęcie znajduje się w unormowaniu art. 12 ust. 1 mającej zastosowanie w sprawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 2167 ze zm.) - E.E. Przy ewentualnym uznaniu przez Sąd popełnienia określonego w decyzji deliktu administracyjnego sporna była również wysokość wymierzonej kary pieniężnej.

W pierwszej kolejności należało zważyć, że termin do uiszczenia kwoty opłaty zastępczej określony w art. 12 ust. 6 E.E. jako nakładający na podmiot prawa określony obowiązek jest terminem materialnym. Bezskuteczny upływ tego rodzaju terminu powoduje jego wygaśnięcie. Nie podlega on zatem przywróceniu. Spełnienie po tym terminie publicznoprawnego obowiązku wynikającego z prawa materialnego nie może być uznane za skuteczne wywiązanie z cięższej powinności i musi być ocenione wyłącznie jako zaprzestanie dalszego naruszania prawa. Z tego powodu uiszczenie przez zobowiązanego, choćby tylko części opłaty zastępczej, z naruszeniem terminu określonego w art. 12 ust. 6 E.E. należy kwalifikować jako naruszenie prawa w postaci nieuiszczenia opłaty zastępczej w rozumieniu art. 35 ust. 1 pkt 1 E.E. zgodnie z tym przepisem Prezes URE nakłada na przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorcę końcowego oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski karę pieniężną za (...) nieuiszczenie opłaty zastępczej, o której mowa w art. 12 ust. 1 tej ustawy.

Z tego względu Prezes URE słusznie przyjął, że powód nie uiszczając w ustawowym terminie całej opłaty zastępczej, a tylko jej część, popełnił delikt administracyjny określony w art. 35 ust. 1 EE.

Nie ma przy tym żadnego znaczenia czy nieuiszczona została znaczna czy nieznaczna część opłaty.

Z kolei wymierzona kara uwzględnia przesłanki wpływające na jej wysokość wymienione w art. 36 E.E. Stopień naruszenia wynikający z deliktu przypisanego powodowi nie był nieznaczny, gdyż utrudnił zadanie nadzoru Prezesa URE w zakresie efektywności energetycznej stanowiące element realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią – art. 1 pkt 1 i pkt 2 EE. Delikt ten został popełniony w wyniku niedołożenia przez powoda należytej staranności przy obliczaniu wysokości kwoty opłaty zastępczej.

Nałożona w decyzji sankcja finansowa w kwocie 1501,24 zł jest adekwatna do popełnionego czynu i nie obciąża nadmiernie budżetu pozwanego, który po stronie przychodu zanotował w 2015 r. wynik (...) zł, w 2016 r. – (...)zł, a zysk wyniósł odpowiednio(...)zł i (...)zł.

Kara niższa byłaby symboliczna. Nie spełniłaby więc w odniesieniu do powoda przypisanych jej funkcji prewencyjnej, represyjnej i edukacyjnej,

W tym stanie rzeczy Sąd działając na podstawie art. 479⁵³ § 1 kpc oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

Wyrok wydano na posiedzeniu niejawnym o oparciu art.148¹ § 1 kpc, gdyż nie było konieczne przeprowadzenie rozprawy.

Sędzia SO Andrzej Turliński